

دومین بانک توسعه بخش کشاورزی نیز در سال ۱۳۴۷ تأسیس شد. این بانک در آغاز با نام صندوق توسعه کشاورزی ایران شروع به فعالیت کرد. بانک توسعه کشاورزی ایران در سال ۵۸ با بانک تعاون کشاورزی ایران ادغام و بانک کشاورزی امروزی ایجاد شد. این بانک در دوره پس از انقلاب به طور مستقیم و غیرمستقیم از طریق تعاونی‌ها وام‌های کوتاه‌مدت در زمینه‌های زراعت، باغداری، کشت گیاهان صنعتی و دارویی، دامداری، پرورش طیور و ماهیان در اختیار واجدان شرایط گذاشته یا به سرمایه‌گذاری در زمینه‌های یاد شده پرداخته است

نخستین گام ایجاد بانک‌های تخصصی در ایران

افتتاح شعبه تخصصی با نام شعبه فلاحتی به منظور اعطای وام به کشاورزان در سال ۱۳۰۷، نخستین گام‌ها برای ایجاد بانک‌های تخصصی در ایران بوده است

گزارش

«تاریخ بانکداری اسلامی در ایران»، عنوان کتابی است به قلم میثم مهرپور که در سال ۱۴۰۰ منتشر شده است. این کتاب روایتی از ۴ دهه تلاش برای اسلامی‌سازی بانکداری در ایران است که در ۶ فصل تنظیم شده و به چاپ رسیده است. این کتاب از ابتدا درباره تاریخچه بانکداری در جهان توضیحاتی ارائه کرده و سپس درباره ایجاد بانک در ایران قبل از انقلاب و سپس تلاش برای بانکداری بدون ربا در پس از انقلاب اسلامی ایران مباحثی را مطرح کرده است. بررسی قانون بانکداری بدون ربا، تحولات نظام بانکی از سال‌های ۶۳ تا ۸۵، ورود شورای هماهنگی بانک‌ها به تدوین قانون بانکی و بررسی طرح بانکداری از مجلس نهم تا یازدهم، عمده فصل‌های این کتاب را تشکیل می‌دهد. از شماره امروز، روزنامه ایران اقتصادی به صورت روزانه بخش‌های گوناگون این کتاب را مورد بررسی قرار می‌دهد.

زیاد اسکناکس توسط بانک فرانسه و عدم استطاعت بانک در پرداخت دیون باعث ورشکستگی آن در سال ۱۷۲۰ شد، اما با ایجاد بانک فرانسه، در واقع بانکداری جدید نیز در اروپا شکل گرفت و به مرور بر تعداد بانک‌ها با کارکردهای مختلف افزوده شد. گذشت زمان و رشد بی‌رویه بانک‌های ناشناسکناس و عدم نظارت قانونی دولت‌ها بر عملیات بانکی، موجب شد بانک‌ها از موازین لازم برای ایجاد تسهیلات اعتباری تجاوز کنند، به نحوی که حتی حمایت‌های مالی شرکت‌های سهامی را (بی‌توجه به عواقب آن) در سیستم بانکی پذیرا شوند. تندروری در اعطای اعتبارات و زیاده‌روی در پرداخت وام، سرانجام موجب توقف و

بانکداری در اروپا بشدت محدود شد. تحریم ربا در آیین مسیحیت باعث شد فعالیت‌های بانکداری در اروپا در انحصار یهودیان قرار گیرد. با پایان قرون وسطی و شکل‌گیری رنسانس و تضعیف کلیسا، صنعت بانکداری نیز در اروپا رونق گرفت. شاید نخستین بانک مدرن و جدید در اروپا را بتوان بانک فرانسه دانست که در سال ۱۷۱۶ میلادی به موجب مجوز دولتی به صورت خصوصی تأسیس شد و به فعالیت‌های مربوط به پذیرش سپرده‌های مردم، اعطای وام و همچنین انتشار اسکناس پرداخت. در سال ۱۷۱۸ با خرید سهام توسط سهامداران بانک از سوی دولت، این بانک غیردولتی عملاً به یک بانک کاملاً دولتی تبدیل شد. گرچه انتشار

روش‌هایی از مبادلات پولی و دادن وام وجود داشته است. به مرور زمان و با پیشرفت جوامع، اشکال مختلف از نهادهایی که پاسخگوی نیازهای اعتباری مردم باشد، ایجاد شده است، نهادهایی که صرافان در آنها همواره مقامی ممتاز داشته‌اند. قدمت تأسیس نخستین مؤسسه مالی خصوصی با نام بانک را می‌توان به نام بانک ونیز دانست که در سال ۱۱۷۱ میلادی آغاز به کار کرد. اشکال مختلف بانکداری با تأسیس بانک بارسلونا در ۱۴۰۱، بانک آمستردام در ۱۶۰۹ و بانک انگلستان در ۱۶۹۴ میلادی ادامه یافت. البته در قرون وسطی با گسترش حیطه نفوذ کلیسا و تمرکز بر فعالیت‌های کشاورزی و گسترش فنودالیزم، گسترش فعالیت‌های

در مورد تاریخچه بانک و بانکداری در دنیا، اگرچه اطلاعات دقیق و کاملاً مشخصی وجود ندارد، اما گفته می‌شود پیدایش بانکداری به معنای غیرامروزی آن را می‌توان همزمان با پیدایش پول در دنیا دانست. براساس اسناد تاریخی موجود، معاملات بانکی به شیوه ابتدایی آن در امپراطوری بابل رواج داشته و حتی در قانون حمورابی، مقرراتی برای دادن وام و قبول سپرده‌های تجاری نیز ذکر شده و دستورهای درباره سرمایه‌گذاری آمده است. در یونان قدیم، معابد در کنار دیگر تجار به کار صرافی اشتغال داشتند و در این راستا، سپرده‌های مردم را گرفته و به اشخاص دیگر وام می‌دادند. در چین و ایران باستان نیز

کتاب

حرمت ربا

سنت توماس مهم‌ترین متفکر و فیلسوف مسیحی در قرون وسطی بود که در سال ۱۲۲۵ متولد و در سال ۱۲۷۴ از دنیا رفت. دوران زندگی او در قرن هفتم هجری و همزمان با زندگی افرادی چون سعدی و مولوی در ایران است. توماس با اینکه در ایتالیا متولد شد، اما به فرانسه رفت.

او اگرچه یک فیلسوف و مدرس اخلاق به شمار می‌رود، اما دارای افکار و اندیشه‌های اقتصادی است. این افکار در کتاب مهم و بزرگ وی در ۳۵۰۰ صفحه به نام کتاب سومنا نوشته شده است و بعد از مرگ او نیز همچنان ادامه داشته و هرگز به پایان نمی‌رسد. توماس روش مطالعات خود را وامدار ابن رشد بوده و در کتابش علاوه بر ابن رشد از ارسطو، امام محمد غزالی و ابن سینا به عنوان اساتید معنوی اش نام برده است. او معتقد بود اگر تقاضا افزایش پیدا کند و عرضه‌کننده کالا، قیمت را بالا ببرد، این کار یک دزدی آشکار است. در واقع اگر شخصی بشدت نیازمند کالایی باشد و فروشنده با دیدن شدت علاقه او قیمت آن کالا را بالا ببرد، این کار قابل قبول نیست. توماس را می‌توان یکی از کسانی دانست که معتقد به وجود حرمت برای ریاست.

ورشکستگی بانک‌های متعدد، یکی پس از دیگری شد؛ به طوری که دخالت و نظارت دولت به صورت مستقیم یا غیرمستقیم در کار بانکداری به امری ضروری مبدل شد. در راستای نظارت دولت بر عملیات بانکی، لازم شد انتشار اسکناس نیز به طور انحصاری در اختیار دولت قرار گیرد. اگرچه برخی آغاز فعالیت بانکداری در دنیا را قبل از ظهور پول رایج و همزمان با پیدایش اولین سکه‌های ضرب شده می‌دانند، اما با پیدایش پول رایج، مبادله ارزش بسیار آسان‌تر و کارآمدتر شد، به نحوی که افراد می‌توانستند به آسانی سکه‌ها یا طلاها را با کالاهای دیگر دادوستد کنند. از طرفی، بدون شک مدیریت پول رایج بدون بانکداری امکان‌پذیر نبود و حتی صدور آن به مدیریت بانک‌ها نیاز داشت. نخستین بانک‌ها، بانک‌های مرکزی بودند که توسط دولت‌ها برای کمک به مدیریت اقتصاد اداره می‌شدند. بانک‌های مرکزی در بالای سلسله مراتب اقتصادی قرار دارند و مدیریت و نظارت بر کل اقتصاد را فراهم می‌کنند. (اگرچه تصور بیشتر افراد از بانک‌ها، مکانی است که پول‌شان را سپرده یا پولی را از آنجا قرض گرفته‌اند). هنگامی که مردم به جمع‌آوری ثروت به شکل پول رایج پرداختند، این پول باید در مکانی ذخیره می‌شد. خانه افراد مکان ایده‌آلی برای انجام این کار نبود، بویژه اگر کسی مقدار قابل توجهی پول جمع می‌کرد، خطراتی از قبیل به سرقت رفتن این پول‌ها مطرح بود. در عهد قدیم، معابد معمولاً این وظیفه را به عهده داشتند. شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد معابد علاوه بر ذخیره پول برای دیگران و تأمین امنیت برای سپرده‌گذاران، به اعطای وام نیز می‌پرداختند، گرچه وظیفه اصلی